

فدراسیون کوه نوردی و صعودهای ورزشی
جمهوری اسلامی ایران

کمیته پناهگاهها

شیوه نامه شرح وظایف عوامل اجرایی

مجتمع های کوهستانی، خانه های کوهنورد و پناهگاهها

ویرایش سوم

تهیه تدوین

کمیته پناهگاهها

تابستان ۱۳۹۹

« نظم اولین قانون طبیعت است »

شناسه

تهیه و تدوین

آقایان؛ رضا زارعی، مهدی داوورپور، علی دوست فرضی، مهرزاد فرضی، علی محمد ساریخانی

با سپاس از

آقایان؛ اقبال افلاکی، میکائیل مروتی، جعفر حسین پور

خانم‌ها؛ زهرا زنگوئی، پگاه طاهری

ناشر: کمیته پناهگاه‌ها

تاریخ نشر: تابستان ۱۳۹۹

تقدیم به پیشگامان کرامی و همه اساتید و به تمامی آنهایی که به ما آموختند. همه کسانی که در پیشبرد و اعتلای کوه‌پیمایی و کوه‌نوردی ایران به‌دمی
به‌قدمی یا قلمی تلاش نموده‌اند.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۴.....	مقدمه
۵.....	اهداف و خط مشی
۷.....	عوامل اجرایی و شرایط همکاری
۹.....	شرح وظایف عوامل اجرایی

طبیعت نعمتی بزرگ و امانتی ارزشمند است در حفظ و نگهداری آن کوشا باشید.

مقدمه

در سال‌های اخیر بیشترین تلاش فدراسیون کوهنوردی و صعودهای ورزشی جمهوری اسلامی ایران معطوف به اطلاع‌رسانی، ترویج، توسعه و اشاعه همه جانبه ورزش کوهپیمایی و کوهنوردی و تمامی گرایش‌های وابسته بوده است. از این رو اصلاح ساختار خدماتی و اداری به ویژه در عرصه طبیعت به منظور ارائه بیشترین سرویس منطبق بر آخرین دستاوردها و تجربیات سال‌های دور و نزدیک در دستور کار فدراسیون و کمیته پناهگاهها قرار گرفت. در جوامعی که بهره‌وری بهینه از سه عنصر زمان، مکان و انسان مورد هدف قرار گیرد، پیشرفت و توسعه سریع‌تر پدیدار می‌گردد. بدیهی است هر چه رویکرد مبتنی بر شناخت، تجربه و علم باشد تکامل سهل‌الوصول‌تر است. مضاف بر تمامی مقدمات برشمرده برنامه‌ریزی و نیروی انسانی عالم و عامل تکمیل‌کننده زنجیره موفقیت است. از این رو کمیته پناهگاههای فدراسیون کوه نوردی و صعودهای ورزشی با توجه بر سابقه عملکرد خود در ادوار گذشته، تاکنون، بر آن است تا با استفاده از تمامی ظرفیت، ارائه خدمات خود را با اهتمام بر امکانات، لوازم، تجهیزات و توان حداکثری خود و تمامی عوامل وابسته بیش از پیش ارائه دهد. برای مهیا نمودن بهترین شرایط خدمات لازم است در گام اول بازنگری شیوه نامه‌ها، رویه‌ها و دستورالعمل‌ها مورد بازنگری روزآمد قرار گیرد. کمیته پناهگاهها در نخستین مرحله شرح وظایف عوامل اجرایی مجتمع‌های کوهستانی، خانه‌های کوهنورد و پناهگاهها را در دستور کار خود دارد. رجاء واثق دارد با استعانت برحضرت باریتعالی و حمایت همه‌جانبه مسئولین، علاقمندان، پیش‌کسوتان و جامعه هدف شاهد رشد، شکوفایی و تعالی روزافزون کوهپیمایی و کوهنوردی در ایران عزیز باشیم. «انشاء الله»

تهران
تابستان ۱۳۹۹
علی محمد ساریخانی

مسیری از پناهگاه تا "خانه کوهنورد"

تلاش‌هایی که در سال‌های اخیر به منظور حفظ محیط زیست طبیعی کوهستان صورت پذیرفته است، بر جامعه کوهنوردی کشور پوشیده نیست. افزون بر کوشش در راستای ارائه با کیفیت امکانات، آرامش و آسایش کوهنوردان، صیانت از فرهنگ کوه‌روی و کوهنوردی در اولویت بوده است، فرهنگی که در آن، کوه نه به مثابه محیطی صرفاً ورزشی بلکه به عنوان الگوی مسالمت‌آمیز دوستی با طبیعت، تعامل با هم‌نوع، گفتن و شنیدن، خاطره ساختن و دوستی دیرینه پیدا کردن بوده است.

در فرهنگ کوهنوردی پناهگاه، مأمّن و سرپناهی است در برابر قهر طبیعت، تازیانه باد، شلاق باران، سیلی بوران و سرما و خستگی و حادثه. با این حال، آنچه در ذهن کوهنورد زیبایی و پایایی خاطرات شیرینی است از این مخاطرات بر جای خواهد ماند. چه پیشینیان به درستی گفته اند که دوست را باید در سختی‌ها شناخت: رد و بدل تجربه‌ها، آدرس‌ها، تلفن‌ها، عکسی و عمری دوستی. بسیاری از کوهنوردان بهترین دوستان را در کوهستان و در برنامه‌های کوه بدست آورده‌اند.

باری، بکر و بدور بودن از هر آلاینده خارجی زخم‌زننده بر چشم و روان کوهنورد، ما را بر آن داشت تا به مدد درس‌آموخته‌ها و تجارب و مشورت با صاحب‌نظران، از سال ۱۳۸۸ به بعد از ساخت و تاسیس جانپناه در ارتفاعات حذر کنیم و در جستجوی راهکاری دیگر و محیط‌زیستی‌تر باشیم. چرا که بیشتر این مکانهای مقدس - که عموماً در کنار چشمه‌ها بنا شده بودند- در مواقع ضرورت کاربردی دوگانه یافته و به خفیه گاه شکارچیان- این دشمنان طبیعت- تغییر کاربری می‌دادند. در حالی که کوهنوردان، اقامت در چادر را به ماندن در محلی آکنده از زباله و گاهاً در زمستان پر از برف ترجیح می‌دادند.

در راستای بهسازی و بهبود وضعیت موجود، نگهداری و تعمیرات جانپناه‌های ساخته شده در اولویت قرار گرفت و طرح احداث "خانه کوهنورد" در نزدیکترین نقطه جمعیتی دارای امکانات زیستی چون آب و برق، سال ۱۳۹۰ در دستور کار قرار گرفت و مقرر شد تامین مالی خانه کوهنورد از محل اعتبارات فدراسیون کوهنوردی صورت پذیرد.

خانه کوهنورد در زمینی با مساحت دستکم ۲۰۰۰ متر مربع، با معماری مهندسی و طراحی تیپ، به همراه امکانات رفاهی برای کوهنوردان و خانواده آنان و نیز با قابلیت برگزاری کلاسهای آموزشی، پارکینگ، هلی برد و اتاق امداد و نجات در آینده‌ای نزدیک مورد بهره برداری قرار خواهد گرفت.

همچنین دیواره‌های سنگنوردی مصنوعی در سه رشته ۱- سرعت ۲- سرطنا ۳- بولدرینگ از محل اعتبارات فدراسیون در کل کشور اجرا می‌گردد. خوشبختانه پس از طی مراحل اداری و اخذ تأییدیه سازمان برنامه و بودجه، وزارت ورزش و جوانان و شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی

کشور، تاکنون خانه کوهنورد در نقاط زیر، تأمین اعتبار و برخی نیز در فاز اجرایی قرار گرفته است:

- خانه کوهنورد اقلید فارس (در دست اجرا)
- خانه کوهنورد پلور دماوند جنوبی (در دست اجرا)
- خانه کوهنورد ناندل دماوند شمالی (در دست اجرا)
- خانه کوهنورد خفر دنا (در دست اجرا)
- خانه کوهنورد تیون اشترانکوه (در دست اجرا)
- خانه کوهنورد چلگرد زرد کوه بختیاری (در مرحله تامین اعتبار)
- خانه کوهنورد سبلان (در مرحله تامین اعتبار)
- خانه کوهنورد شاهانکوه اصفهان (در مرحله تامین اعتبار)
- خانه کوهنورد وندارین (بهره برداری)

تهران
تابستان ۱۳۹۹
علی محمد ساریخانی

موارد اصلی کمیته پناهگاه‌ها و تأسیسات ورزشی

ماده ۱- ایجاد و ترویج فرهنگ حفظ محیط کوهستان، تعمیر، ساخت و نگهداری پناهگاه‌ها و تأسیسات ورزشی

ماده ۲- مرکز اصلی کمیته در محل فدراسیون می‌باشد.

ماده ۳- ارکان کمیته عبارتند از: رئیس، دبیر، روابط عمومی، اجرایی، حقوقی، مشاور، مدیران پناهگاه‌ها و خانه‌های کوهنورد

ماده ۴- نحوه انتخاب رئیس: فدراسیون فردی با صلاحیت را به عنوان رئیس کمیته انتخاب و دستور صدور حکم برای ایشان را صادر می‌نماید.

ماده ۵- نحوه انتخاب ارکان: با پیشنهاد رئیس کمیته و دستور صدور حکم توسط رئیس فدراسیون انتخاب می‌شوند.

ماده ۶- ساعت کار پناهگاه: ۴:۰۰ صبح لغایت ۲۲:۰۰ (بدون تعطیل در تمام طول سال)

اهداف و خط مشی

۱. تبعیت از قوانین جاری کشور.
۲. ترویج و اشاعه فرهنگ استفاده بهینه از تمامی مواهب الهی.
۳. ایجاد فرصت های شغلی مناسب.
۴. بهبود مدیریت منابع و مصرف.
۵. بهینه سازی زیر ساخت ها، لوازم و تجهیزات و نگهداری مناسب.
۶. توجه بر باورهای شرعی، عرفی و ملی.
۷. توجه بر اصول و مبانی محیط زیست.
۸. استفاده بهینه و روزآمد از تمامی امکانات.
۹. تلاش در جهت ایجاد روحیه مشارکت و مسئولیت پذیری.
۱۰. تمرکز و توجه بر سیاست گذاری و الگوی مصرف.

عوامل اجرایی و شرایط همکاری

در مجموعه مدیریتی، اجرایی و نظارتی مجتمع‌های کوهستانی، خانه‌های کوه‌نورد و پناهگاهها عوامل متعددی اعم از ثابت و موقت استفاده می‌شود.

بسیاری از آنان با فعالیت ثابت و تعداد دیگر به صورت روزانه، هفتگی و یا فصلی با کمیته پناهگاه‌های فدراسیون و یا هیئت‌های کوه‌نوری و صعودهای ورزشی استان‌های دارای اماکن برشمرده، همکاری می‌نمایند.

عوامل اجرایی

- مدیر و یا سرپرست

- نیروهای خدماتی (کارگر و نگهبان پناهگاهها)

شرایط عمومی همکاری با کمیته

- ✓ اعتقاد و التزام به قوانین جاری کشور و شرایط همکاری و قوانین، مقررات، آئین‌نامه‌های مرتبط
- ✓ دارا بودن سلامت جسمانی و روحی
- ✓ رعایت ادب، متانت، صعه صدر، خوش‌رویی و پرهیز از هرگونه رفتار و درگیری لفظی و فیزیکی
- ✓ آگاه بودن و آگاه شدن از شرایط کار در مکان و محل فعالیت
- ✓ رعایت نظم و انتظام در امور محوله و اعتقاد به اصل مسئولیت‌پذیری
- ✓ رعایت شئونات اسلامی، عرفی، فرهنگی و اخلاقی
- ✓ رعایت تمام نکات ایمنی و پایبندی به اصول و مقررات
- ✓ حضور در محل انجام وظیفه با رعایت تمامی اصول و مقررات ذیربط به ویژه ایمنی، فرهنگی و اخلاقی
- ✓ حفظ و نگهداری اموال، تجهیزات و امانت‌های در اختیار
- ✓ دارا بودن حسن اخلاق و شهرت
- ✓ استفاده بهینه و مناسب از لوازم و تجهیزات استاندارد و پرهیز از هر گونه افراط و تفریط

✓ رعایت بهداشت فردی و محیط زیست

✓ فصل الخطاب موارد پیش بینی نشده و تغییرات تخصصی فدراسیون کوه نوردی و صعودهای ورزشی و قوانین جاری کشور است.

شرایط احراز مدیریت و یا سرپرستی

✓ دارا بودن حداقل سن ۲۵ سال تمام در هنگام صدور حکم

✓ روشن بودن وضعیت نظام وظیفه

✓ دارا بودن مدرک تحصیلی حداقل دیپلم

✓ ارائه عدم سوء پیشینه و گواهی سلامت

✓ داشتن تجربه و توان مدیریتی و درایت کافی

✓ آشنایی کامل با مباحث کوه پیمایی و کوه نوردی

✓ دارا بودن بیمه ورزشی سال جاری

✓ توانایی ایجاد روحیه همکاری و تعاون، خویشن داری و همچنین توان تصمیم گیری

✓ دارا بودن حکم انتصاب یا قرارداد یک ساله از سوی فدراسیون

تبصره: با توجه به سوابق (حداقل سه سال) مدیران فعلی پناهگاهها، نیازی به اجرای مفاد این شیوه نامه برای ایشان نیست.

شرایط احراز همکاری با مدیریت پناهگاه، مجتمع کوهستانی و خانه کوه نورد

✓ داشتن سواد خواندن و نوشتن

✓ ارائه عدم سوء پیشینه و گواهی سلامت

✓ روشن بودن وضعیت نظام وظیفه

✓ دارا بودن حکم انتصاب یا قرارداد همکاری از سوی کمیته پناهگاهها

شرح وظایف عوامل اجرایی

کمیته پناهگاهها موظف است قبل از بهره‌مندی و استفاده از عوامل اجرایی، شرح وظایف آنان را به شرح منظوم و با ذکر تمام جزئیات به رویت آنان برساند.

مدیر و یا سرپرست مجتمع های کوهستانی، پناهگاه

تعریف: مدیر و یا سرپرست به منظور اداره، مدیریت، سازماندهی و هماهنگی فی مابین مجموعه عوامل تحت الامر و همکاری، انتخاب می‌گردد.

مدیر یا سرپرست بالاترین رکن مدیریتی اماکن بر شمرده می‌باشد. ایشان با پیشنهاد رئیس کمیته پناهگاهها و تایید رئیس فدراسیون و با حکم رسمی مشغول فعالیت در امور محوله می‌شود.

عزل مدیر یا سرپرست: عزل ایشان توسط رئیس کمیته پناهگاهها درخواست و با تایید رئیس فدراسیون انجام می‌شود.

شرح وظایف مدیر و یا سرپرست مجتمع های کوهستانی، پناهگاه و خانه کوه‌نورد

- ✓ رعایت کامل قوانین جاری کشور
- ✓ تهیه، تنظیم و ارائه گزارش مالی به صورت ماهیانه به کمیته و به صورت سالیانه به فدراسیون
- ✓ پیگیری مکاتبات و انجام امور اداری مربوطه
- ✓ تلاش در جهت آماده سازی محل و مکان تحت مدیریت برای ارائه خدمات بهینه
- ✓ نگهداری از اموال، لوازم، تجهیزات منقول و غیرمنقول تحت مدیریت و تهیه لیست اموال منقول پناهگاهها
- به صورت سالیانه و ارائه آن به ریاست کمیته
- ✓ هماهنگی لازم و کافی با ریاست کمیته پناهگاهها یا ریاست فدراسیون
- ✓ بررسی نقطه نظرات، پیشنهادات و انتقادات و جمع‌بندی آن جهت بهبود روبه و همچنین ارائه به کمیته

پناهگاهها

- ✓ اطلاع رسانی به عوامل امداد و نجات و ادارات مختلف در منطقه به محض اطلاع از وقوع حادثه
- ✓ همکاری با سایر کمیته های فدراسیون یا هیأت استان در برگزاری دوره های آموزشی ترجیحاً خارج از فصل صعود
- ✓ اجرای لیست سالیانه اعلام شده از سوی فدراسیون در خصوص هزینه های دریافتی
- ✓ هرگونه اعمال نظر جدید در مجموعه تحت مدیریت می بایست قبل از اجرا به تایید کمیته پناهگاه های فدراسیون برسد.
- ✓ ایجاد و تهیه دفاتر یادبود برای ثبت و ضبط خاطرات صعود کنندگان
- ✓ بدیهی است شرح تکمیلی جزئیات وظایف مانند ساعات فعالیت، مرخصی، معرفی عوامل تحت مدیریت و سرپرستی، مباحث مالی و... در هنگام صدور حکم مسئولیت و یا بخشنامه های ذیربط اطلاع رسانی می شوند.
- تذکر: مدیر پناهگاه هیچ گونه مسئولیتی در قبال قاطرچی و راننده بخش خصوصی و امداد و نجات و راهنمایی میدانی کوهنوردان داخلی و خارجی ندارد.

تمامی عزیزان می توانند نظرهای خویش را به نشانی dabir.msfi@gmail.com و به نام کمیته پناهگاهها ارسال نمایند. کمیته پناهگاهها دست تمامی عزیزانی را که نقطه نظرها و پیشنهادهای خود را به منظور ارتقای سطح اصلاح این شیوه نامه، ارسال می نمایند، به گرمی می فشارد.

موفق باشید
تابستان ۱۳۹۹